

Olga Forlicz

Studentka II₃ architektury informacji

Koło Naukowe Infologów

Instytut Nauk o Kulturze

Uniwersytet Śląski w Katowicach

e-mail: okforlicz@gmail.com

 <https://orcid.org/0000-0003-0515-2444>

Źródła informacji dla kynologów

Abstrakt: Choć wydawać by się mogło, że o psach wiemy wszystko – wszak pies został udomowiony kilkadziesiąt tysięcy lat temu i od tego czasu nieodłącznie towarzyszy człowiekowi zarówno w pracy, jak i w domu – to jednak kynologia na przestrzeni lat bardzo się rozwinęła. Celem artykułu jest odpowiedź na pytania, jaki zakres tematyczny interesuje kynologów, skąd czerpią oni informacje na interesujące ich tematy i jakie braki istnieją w wybranych źródłach. Obok rozważań teoretycznych przedstawiono wyniki ankiety dotyczącej źródeł informacji kynologicznej. Bez większego zaskoczenia najbardziej popularnym medium okazał się internet. Ankietowani podali również listę zastrzeżeń do publikowanych tam treści, wykazując chęć ciągłego pogłębiania wiedzy na temat psów.

Słowa kluczowe: Fédération Cynologique Internationale. Kynologia. Pies. Związek Kynologiczny w Polsce. Źródło informacji

Wprowadzenie

Historia udomowionego psa sięga, zależnie od źródeł, nawet 40 000 lat (Botigué, Song, Scheu, Gopalan, Pendleton, 2017). Z polskich źródeł informacji najistotniejsze dla rozwoju kynologii są wzmianki o psach w *Kronice polskiej* Galla Anonima z 1112 r. oraz pierwsza polska książka o psach *Mysłstwo z ogary* Jana Ostroroga z 1608 r. W tej ostatniej autor w trzech księgach zamieścił treści dotyczące utrzymania ogara, jego budowy, udziału w polowaniu. Wymienił również odpowiednie dla ogarów, koniecznie dwusylabowe imiona, „bo każde

dłuższe niegrzeczne” – co świadczyło o znaczeniu psów i ich bliskości z człowiekiem. Pierwszym periodykiem o psach był „Mój Pies”, wydawany od 1931 r. przez Towarzystwo Miłośników Psa Służbowego w Warszawie (Fiszdon, Redlicki, 2014, s. 7–8).

W XVIII w. podejmowano pierwsze próby usystematyzowania ras psów i ustalenia zasad ich hodowli. W Polsce wiedzę tę popularyzował proboszcz z Ciechanowa, ks. Krzysztof Kluk w książkach: *Zwierząt domowych i dzikich osobliwie krajowych historii naturalnej początki i gospodarstwo* (Warszawa, 1797) oraz *Zoologia czyli zwierzętopismo dla szkół narodowych* (Warszawa, 1789). Autor wymienił w nich około 30 ras psów.

Istotne w dalszych rozważaniach jest określenie, kim tak naprawdę jest kynolog. Według *Słownika języka polskiego* pod redakcją Witolda Doroszewskiego jest to „specjalista w zakresie kynologii”. Natomiast kynologia, jak czytamy w *Encyklopedii PWN*, to

nauka zajmująca się biologią psa domowego, jego rozwojem osobniczym, pochodzeniem i systematyką ras, hodowlą i chowem psów, tresurą i użytkowaniem, także historią udomowienia i użytkowania psa przez człowieka (*Kynologia*).

Kynolog to pasjonat psów, zgłębiający temat ich zachowania, historii i innych dziedzin związanych z tym podgatunkiem. Poszukuje rzetelnych i szczegółowych informacji w wiarygodnych źródłach, powołujących się na autorytety w tej dziedzinie. I to stwierdzenie stało się punktem wyjścia do przeprowadzonej analizy, o czym będzie mowa w dalszej części artykułu.

Najstarszą i największą polską organizacją kynologiczną jest Związek Kynologiczny w Polsce (dalej: ZKwP). Powstał w 1938 r., wówczas jako Polski Kennel Club, a 2 czerwca 1939 r. na zjeździe w Sztokholmie został przyjęty do Fédération Cynologique Internationale (dalej: FCI, Międzynarodowa Federacja Kynologiczna). Aktualnie ZKwP składa się z 47 oddziałów terenowych i liczy około 25 000 członków (*Związek Kynologiczny w Polsce*). W praktyce organizacja ta zajmuje się szeroko pojętą promocją psa rasowego, m.in. przygotowaniem wystaw, pokazów, szkoleń i konkursów. Corocznie odbywa się około 200 wystaw psów rasowych różnej rangi. Są to wystawy krajowe, klubowe, specjalistyczne i międzynarodowe, a także wystawy, których organizacja została przyznana Polsce przez FCI – o randze europejskiej (Poznań 2000, Kielce 2018) i światowej (Poznań, 2006) (*Fédération Cynologique Internationale*).

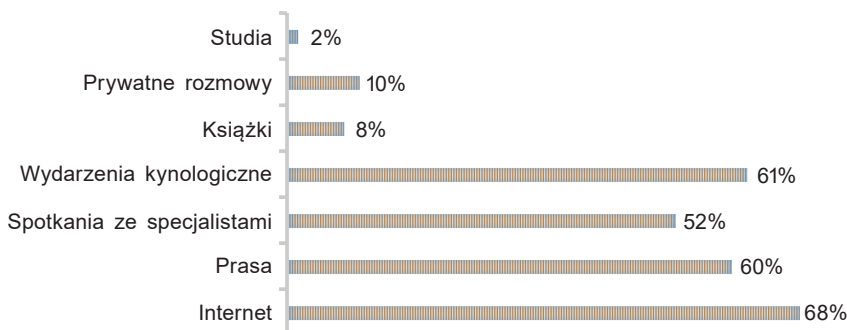
Informacja kynologiczna nie jest tematem często poruszonym przez badaczy, dlatego niniejsza praca może stanowić przyczynek do pogłębionych analiz tego zagadnienia. Celem badania było sprawdzenie, skąd osoby zainteresowane kynologią czerpią wiedzę, czy przeważają źródła cyfrowe, czy istnieje popyt na tradycyjne nośniki informacji. Wyniki badań miały nie tylko nakreślić stan aktualny, ale także wskazać ewentualny kierunek rozwoju i być może pomóc wydawnictwom i inwestorom chcącym lokować kapitał w branżę kynologiczną.

Analiza ankiety

Anonimowa ankieta dotycząca źródeł informacji kynologicznej składała się z 11 pytań, które dotyczyły zainteresowań kynologów, ich znajomości rynku w zakresie nośników informacji, w tym książek, prasy, źródeł online, spotkań tematycznych, a także czynnego pozyskiwania informacji na konkretny temat (por. Aneks). Ankiety zamieszczono w dwóch tematycznych grupach facebookowych poświęconych dyskusjom osób zainteresowanych kynologią.

W dniach od 3 do 10 listopada 2019 r. na pytania ankietowe odpowiedziało 145 osób, w tym 135 kobiet i 10 mężczyzn. 142 osoby zadeklarowały posiadanie psa, z czego wszystkie – psa z rodowodem, a 144 – przynależność do ZKwP bądź innej organizacji należącej do FCI.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące źródeł informacji o psach (wykres 1) najczęściej ankietowanych wskazało internet (68%), co nie dziwi z uwagi na rozwój przestrzeni cyfrowej. Jako drugie źródło informacji wymieniono wydarzenia kynologiczne (61%), w tym wystawy, seminaria, warsztaty itp., a w następnej kolejności spotkania ze specjalistami (52%). W związku z tym należy zauważyć, że kontakt osobisty ze znawcami tematu przeważa nad przeglądaniem zasobów sieci. Na kolejnej pozycji znalazła się prasa (60%), wyprzedzając inne źródła informacji, w tym książki (8%). Choć w polskim czytelnictwie od lat obserwuje się tendencje spadkowe, to jednak należałoby sprawdzić, czy brak zainteresowania tradycyjnymi publikacjami o tematyce kynologicznej spowodowany jest brakiem odpowiedniej oferty na rynku, czy też odwrotnie – nieopłacalne jest wydawanie książek, gdyż popyt na nie jest niewielki. Z prywatnych, nieopartych badaniami obserwacji autorki artykułu wynika jednak, że na polskim rynku brakuje fachowej literatury, a ta, która się sporadycznie pojawia, natychmiast znajduje nabywców.

Wykres 1. Gdzie poszukuje Pan/Pani informacji o psach?

Źródło: Opracowanie własne.

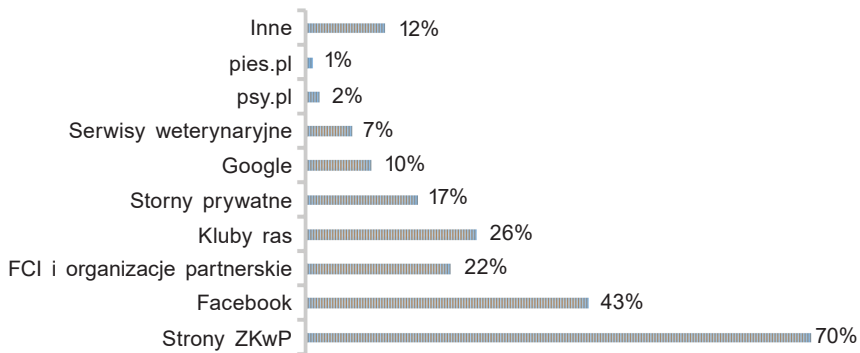
Spotkania ze specjalistami – w formie seminariów, wykładów czy szkoleń – cieszą się w ostatnich latach dużą popularnością. Naprzeciw oczekiwaniom psich pasjonatów wychodzą oddziały ZKwP, a także firmy i osoby prywatne, organizując nierzadko darmowe spotkania popularyzujące psa rasowego. Ich celem jest propagowanie wiedzy na temat zagadnień rozrodu, genetyki, weterynarii i wystaw, prezentacja możliwości czynnego spędzania czasu z psem, a także popularne ostatnio wyjaśnianie kwestii prawnych. Spotkania mają formę wykładów teoretycznych i szkoleń praktycznych. Do prowadzenia zajęć, przede wszystkim praktycznych, niejednokrotnie zapraszani są specjaliści spoza Polski, autorytety z zakresu behawioru (zachowania), handlingu (profesjonalnego prezentowania psa na wystawach) czy groomingu (pielęgnacji i stylizacji)¹.

Zainteresowanie tematyką kynologiczną sprawiło, że kilka polskich uczelni wyższych, zarówno państwowych, jak i prywatnych, utworzyło kierunki studiów poświęcone psom. Na przykład Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie ma w swojej ofercie dwa podyplomowe kierunki: pies w społeczeństwie – hodowla i zachowanie oraz zoopsychologia – problemy behawioru psów, a Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie proponuje kierunek kynologia (*Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego; Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie*). Spośród

¹ W dniach 22–23 lutego 2020 r. w Raciborzu odbyły się szkolenia z groomingu i handlingu prowadzone przez Adama Ostrowskiego, Jakuba Kruczka i Agnieszkę Plutę, organizowane przez Związek Kynologiczny w Polsce Oddział Racibórz. W dniach 28–29 lutego 2020 r. i 1 marca 2020 r. w Gdyni miały miejsce szkolenia z groomingu i handlingu prowadzone przez Rebecę Cross z USA. Ich organizatorem była prywatna szkoła handlingu Handling & Training Of Course.

ankietowanych 2% wskazało naukę na uczelniach wyższych jako źródło wiedzy kynologicznej.

Choć większość ankietowanych poszukuje informacji w internecie (wykres 2), niełatwo jest znaleźć jeden kompleksowy polski portal kynologiczny, dlatego kolejne pytanie dotyczyło najczęściej wykorzystywanych źródeł online. Najbardziej kompletne i najczęściej odwiedzane (70% badanych) są strony ZKwP – zarówno Zarządu Głównego, na której dostępny jest także kwartalnik ZKwP „Pies” w wersji online, jak i oddziałów, ponadto strony klubów ras podległych ZKwP, a także strona Głównej Komisji Szkolenia Psów. Witryny te zawierają przede wszystkim informacje organizacyjne, kalendarz wydarzeń oraz bieżące ogłoszenia, w tym o spotkaniach czy imprezach. Tylko niektóre ze stron związanych z ZKwP publikują nowinki kynologiczne, informacje o projektach czy badaniach, większość skupia się na wypełnianiu obowiązków statutowych. Międzynarodowym odpowiednikiem tych stron jest oczywiście portal Fédération Cynologique Internationale – www.fci.be, który odwiedza 22% ankietowanych.

Wykres 2. Z jakich stron internetowych dotyczących kynologii najczęściej Pan/Pani korzysta?

Źródło: Opracowanie własne.

43% badanych w poszukiwaniu informacji kynologicznych korzysta z Facebooka. Działają tam grupy zamknięte, istniejące jedynie na tym portalu społecznościowym, np. powstała w 2013 r. i skupiająca ponad 22 000 użytkowników grupa ZKwP / FCI – wystawy, hodowla, informacje (*ZKwP / FCI – wystawy, hodowla, informacje*) czy utworzona rok później i zrzeszająca prawie 19 000 użytkowników grupa Na każdy temat – kynologia i wystawy w ZKwP (*Na każdy temat – kynologia i wystawy w ZKwP*). Facebook to także miejsce, gdzie treści publikują na bieżąco organizacje, takie jak wspomniane

wcześniej ZKwP czy FCI, oraz osoby prywatne, hodowle, kluby, firmy, wydawnictwa i fundacje.

Strony prowadzone przez kluby ras cieszą się zaufaniem 26% badanych użytkowników. Dzięki zawężonej tematyce kluby na bieżąco śledzą nowinki ze świata i prezentują je zainteresowanym. Spośród często aktualizowanych i bogatych w informacje polskich stron klubowych wymienić można Klub Welsh Corgi i Lancashire Heelera pod przewodnictwem cenionej w kynologii międzynarodowej sędzi kynologicznej Anny Redlickiej (*Klub Welsh Corgi i Lancashire Heelera*) czy Klub Doga Niemieckiego, którego przewodniczącą jest międzynarodowa sędzia kynologiczna Małgorzata Sowińska (*Klub Doga Niemieckiego*).

Dobrym źródłem informacji są też prywatne strony cenionych hodowli (17%), gdyż to właśnie hodowcy mają ogromną wiedzę, nie tylko teoretyczną, ale przede wszystkim praktyczną. Na stronach hodowli często zamieszczane są teksty dotyczące specyfiki rasy i ją popularyzujące. Przykładem może być strona powstałej w 1980 r. hodowli seterów irlandzkich Arisland, prowadzonej przez międzynarodową sędzię kynologiczną Jadwigę Konkiel (*Arisland*). Poza wiadomościami dotyczącymi jej psów J. Konkiel zamieszcza dane o seterach irlandzkich, ich historii i rozwoju w Polsce i Stanach Zjednoczonych, porównując różne typy w obrębie rasy. Publikuje także swoje artykuły, zamieszczone we wcześniejszych latach na łamach „Psa”.

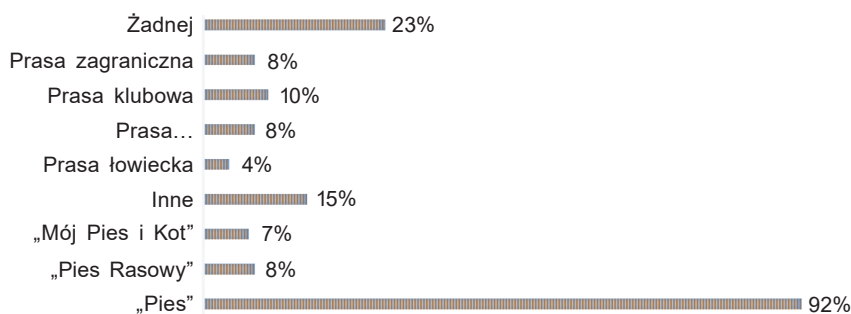
Strona hodowli Na Góralско Nute Aleksandry Szydło zawiera informacje popularyzujące jedną z pięciu oficjalnie uznanych przez FCI rodzimych ras – owczarka podhalańskiego (*Na Góralско Nute*). Prezentuje także wyniki wielu archiwalnych wystaw wraz z relacjami fotograficznymi, co jest szczególnie cenne dla tych, którzy chcą połączyć standardowe fakty z rodowodów ze zdjęciem, a także dla osób dokonujących analizy rozwoju rasy.

Stosunkowo młoda, ale różnorodna tematycznie jest witryna Me-theora Ireny Piotrowskiej poświęcona manchester terierom (*Me-theora*). Oprócz wiadomości o hodowli znaleźć tam można informacje dotyczące odchowu szczeniąt, świadomego zakupu psa, organizacji kynologicznych w kraju, ich procedur i wydawanych przez nie dokumentów. Psy z hodowli I. Piotrowskiej biorą udział w biegach dogtrekkingowych, a strona popularyzuje tę stosunkowo nową w Polsce dyscyplinę sportową.

W czasach, gdy obraz i film zdają się dominować nad treścią, a wideo-blogi cieszą się rosnącą popularnością i wypierają blogi w formie pisanej, interesujący wydaje się fakt, że żadna z ankietowanych osób nie wymieniła w internetowych źródłach informacji serwisu YouTube, gdzie z łatwością można znaleźć materiały informacyjne z zakresu behawioru,

szkolenia czy żywienia psów. Przykładem może być posiadający prawie 100 000 subskrybentów kanał Piesologia (*Piesologia*) poświęcony szkoleniom psów czy kanał GroomTV Polska Telewizja Groomerów (*GroomTV*) przybliżający tajniki pracy psich fryzjerów. W serwisie YouTube znajduje się także wiele poradników skierowanych do osób zainteresowanych konkretną rasą oraz stron zawierających wskazówki prawne, np. strona Natalii Dobrowolskiej – Status prawny psa w Polsce (*Natalia Dobrowolska Status prawny psa w Polsce*).

Mniejszą popularnością niż źródła elektroniczne cieszą się wśród miłośników psów wydawnictwa tradycyjne. Jak wynika z przeprowadzonych badań, aż 28% badanych nie sięga do prasy kynologicznej (wykres 3). To zjawisko zbliżone do obserwowanego na rynku książki – brak fachowych, wydawanych na wysokim poziomie czasopism.

Wykres 3. Z jakiej prasy czerpie Pan/Pani informacje dotyczące kynologii?

Źródło: Opracowanie własne.

Przeważająca liczba ankietowanych, bo aż 92%, sięga do wspomnianego już kwartalnika ZKwP „Pies” jako fachowego czasopisma kynologicznego. Pismo to wydawane jest od grudnia 1948 r. (*Pies*). Bywały okresy, kiedy było dostępne w ogólnodostępnej sprzedaży, obecnie jest oferowane darmowo w wersji drukowanej dla członków ZKwP, a dla pozostałych zainteresowanych – w formacie PDF na stronie WWW ZKwP. Jedynym polskim czasopismem przeznaczonym dla bardziej wymagającego czytelnika – poza „Psem” – jest „Pies Rasowy”, wydawany przez Fidelis Press (*Pies Rasowy*).

Poza wymienionymi tytułami na rynku prasowym istnieje profesjonalnie wydawany miesięcznik Polskiego Związku Łowieckiego „Łowiec Polski”, w niewielkiej części poświęcony psom i kynologii łowieckiej (*Polski Związek Łowiecki; Łowiec Polski*). Od roku 1991 ukazywał się miesięcznik „Mój Pies”, jednak w 2013 r. zawiesił działalność, by po roku wrócić na rynek pod nową nazwą: „Mój Pies i Kot”

(*Mój Pies i Kot*). Kolportażem publikowanego co 5 tygodni czasopisma zajmuje się sieć sklepów Biedronka. Zamieszczane są w nim artykuły o różnorodnej tematyce, jednak w dość powierzchownym i ogólnikowym ujęciu. W każdym numerze można znaleźć wywiady z polskimi celebrytami na temat ich psów, a do magazynu dodawane są różnego rodzaju gadżety, przyciągające przede wszystkim młodych czytelników. Z pewnością tego typu wydawnictwo jest przydatne i potrzebne, jednak jego adresatami są młodszy i/lub mniej zorientowani w temacie odbiorcy.

Profesjonalnym i dobrze wypromowanym czasopismem jest dwumiesięcznik „Dog & Sport”, poświęcony kynologicznym dyscyplinom sportowym, które w ostatnich latach cieszą się w Polsce rosnącą popularnością (*Dog & Sport*). W „Dog & Sport” pisze się przede wszystkim o psich sportach, ale także o tym, jak zadbać o zdrowie i kondycję trenującego psiego zawodnika, jak dobrać i wyszkolić psa do konkretnego sportu. Ponadto zamieszcza się informacje o nowych, związanych z tematyką pisma produktach na rynku.

Niecałe 8% badanych wskazało, że sięga do reprezentującej wysoki poziom prasy zagranicznej, której zakup w Polsce jest praktycznie niemożliwy. Tę niewielką popularność wśród polskich kynologów należy też tłumaczyć barierą językową. Warto jednak wspomnieć walory najbardziej znanego wydawnictwa kynologicznego, jakim jest brytyjski „Our Dogs”, ukazujący się zarówno jako tygodnik, jak i kilkusetstronicowy rocznik, drukowany na wysokiej jakości papierze, pełen interesujących artykułów i ilustracji. Przy okazji największych wystaw – światowej, europejskiej czy największej w Wielkiej Brytanii, Crufts – przygotowywane są wydania specjalne, obfitujące w artykuły i wywiady oraz reklamy firm, hodowli i konkretnych psów (*Our Dogs*). Trzeba przyznać, że w Wielkiej Brytanii, będącej kolebką kynologii, wydaje się wiele specjalistycznych publikacji o psach – od cotygodniowych czasopism, przez biuletyny klubowe, aż do roczników poświęconych konkretnym rasom. Prawdopodobnie najbardziej płodnym rynkiem wydawniczym, gdy mowa o prasie kynologicznej, jest jednak rynek amerykański. W Stanach Zjednoczonych ogłasza się dziesiątki tytułów, na czele z potentatami w branży: „Dog News”, „Dogs in Review” czy „Canine Chronicle” (*Dog News; Dogs in Review; Canine Chronicle*). Od 1935 r. działa tam Dog Writers Association of America – stowarzyszenie zrzeszające autorów, redaktorów i fotografów zajmujących się profesjonalnie tematyką kynologiczną (*Dog Writers Association of America*). To dowód na to, że pomimo niszowej dziedziny, jaką wydaje się kynologia, możliwe jest publikowanie i rozwój tytułów tematycznych.

Zakończenie

Podsumowaniem niniejszych rozważań może być analiza odpowiedzi na dwa ostatnie pytania ankiety: „Czy uważa Pan/Pani dostępne źródła informacji kynologicznej za wystarczające?” i „Co chciałby Pan/chciałaby Pani zmienić na obecnych stronach internetowych związanych z tematyką kynologiczną?” 79% respondentów odpowiedziało, że źródła nie są wystarczające, a lista propozycji zmian była wyjątkowo długa. Ankietowani chcieliby stworzenia *vademecum* o rasach, napisanego przez hodowców, uaktualnienia danych i stworzenia bazy centralnej ZKwP, powołania do życia ogólnodostępnej bazy z wynikami badań zdrowotnych dla poszczególnych ras, dostępu do baz artykułów naukowych, możliwości łatwiejszego kontaktu na forach i czatach ze specjalistami, z hodowcami, sędziami i weterynarzami. Uznać więc można, że zainteresowanie tematyką kynologiczną jest duże, brak jednak wyczerpujących źródeł informacji – czasopism, książek, stron internetowych. Wydaje się, że wyjściem z tej sytuacji byłoby stworzenie kompleksowego polskiego portalu kynologicznego, gdzie zamieszczano by artykuły pisane przez specjalistów. Polska kynologia znana jest na świecie z długiej historii, wielu zdolnych hodowców, wysokiego poziomu kształcenia sędziów kynologicznych, weterynarzy i specjalistów w pokrewnych dziedzinach. Promocja na własnym podwórku nie rozwija się jednak satysfakcjonująco, a przecież polskie rasy psów, współpraca człowieka z nimi w trakcie polowań, przy ochronie domostw czy wypasie owiec, to bardzo ważna część polskiej kultury i narodowego dziedzictwa. I choć czasy się zmieniają i użytkowość psów w wielu przypadkach nie jest już niezbędna, to jednak wciąż istnieją obszary, w których bez psa, jego oddania i wszechstronności, życie człowieka byłoby znacznie trudniejsze, a czasem nawet niemożliwe. Co najważniejsze – pies był i jest najlepszym przyjacielem człowieka. I tylko od nas zależy, jaka będzie ta przyjaźń w przyszłości – czy wystarczająco zainteresujemy się problemami naszego towarzysza, czy zdobędziemy i poszerzymy wiedzę pozwalającą na zrozumienie jego i jego potrzeb.

Aneks

Pytania ankietowe:

Czy posiada Pan/Pani psa?

Czy posiada Pan/Pani psa z rodowodem?

Jakiej organizacji jest Pan/Pani członkiem?

Który z działów kynologii jest Panu/Pani najbliższy?
Jakich informacji związanych z psami najczęściej Pan/Pani poszukuje?
Gdzie poszukuje Pan/Pani informacji o psach?
Gdzie szukałby/szukałaby Pan/Pani informacji chcąc kupić psa?
Z jakich stron internetowych z zakresu kynologii najczęściej Pan/Pani korzysta?
Z jakiej prasy czerpie Pan/Pani informacje dotyczące psów?
Czy uważa Pan/Pani dostępne źródła informacji kynologicznej za wystarczające?
Co chciałby/chciałaby Pan/Pani zmienić na obecnych stronach internetowych związanych z tematyką kynologiczną?

Literatura

- Arisland. Pobrane z: <http://www.arisland.pl/> (27.02.2020).
- Botigué, L., Song, S., Scheu, A., Gopalan, S., Pendleton, A. (2017). Ancient European dog genomes reveal continuity since the Early Neolithic. *Nature Communications*, (8). Pobrane z: <https://www.nature.com/articles/ncomms16082> (25.04.2020).
- Canine Chronicle. Pobrane z: <https://caninechronicle.com/> (27.02.2020).
- Dog & Sport. Pobrane z: <https://www.dogandsport.pl/> (10.02.2020).
- Dog News. Pobrane z: <http://www.dognews.com/> (27.02.2020).
- Dog Writers Association of America. Pobrane z: <https://dogwriters.org/> (27.02.2020).
- Dogs In Review. Pobrane z: <https://www.facebook.com/DogsInReview/> (27.02.2020).
- Fédération Cynologique Internationale. Pobrane z: <http://fci.be/en/> (15.02.2020).
- Fiszdon, K., Redlicki, M. (2014). *Podręcznik kynologa*. Lublin: Związek Kynologiczny w Polsce.
- Groom TV. Pobrane z: <https://www.youtube.com/channel/UCS72bG5WJsIRHsUQC29mCsQ> (25.04.2020).
- Klub Doga Niemieckiego. Pobrane z: <http://klubdoga.weebly.com/> (5.05.2020).
- Klub Welsh Corgi i Lancashire Heelera. Pobrane z: <http://www.corgiklub.pl/> (5.05.2020).
- Kynologia. W: Encyklopedia PWN. Pobrane z: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/kynologia;3929765.html> (25.04.2020).
- Łowiec Polski. Pobrane z: <https://lowiecpolski.pl/> (15.02.2020).
- Na każdy temat – kynologia i wystawy w ZKwP. Pobrane z: <https://www.facebook.com/groups/314363118756318/members> (5.05.2020).

- Metheora. Pobrane z: <https://manchesterterrier.pl/> (27.02.2020).
- Mój Pies i Kot. Pobrane z: <https://www.psy.pl/> (15.02.2020).
- Na Góralisko Nute. Pobrane z: <http://www.podhalan.pl/> (27.02.2020).
- Natalia Dobrowolska STATUS PRAWNY PSA W POLSCE. Pobrane z: <https://www.youtube.com/channel/UCyVLprDaaQYWIIHBpAtaU3A> (25.04.2020).
- OurDogs. Pobrane z: <https://www.ourdogs.co.uk/> (27.02.2020).
- Pies. Pobrane z: <https://zkwp.pl/index.php/ct-menu-item-16> (15.02.2020).
- Pies Rasowy. Pobrane z: <http://piesrasowy.pl/> (10.02.2020).
- Piesologia. Pobrane z: <https://www.youtube.com/channel/UCIQRiISnjvqypkZYaZXkSg> (25.04.2020).
- Polski Związek Łowiecki. Pobrane z: <https://www.pzlow.pl/> (11.02.2020).
- Psy.pl. Pobrane z: <https://www.psy.pl/> (15.02.2020).
- Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Pobrane z: <https://www.sggw.pl/> (27.02.2020).
- Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie. Pobrane z: <https://www.zut.edu.pl/> (27.02.2020).
- ZKwP : FCI – wystawy, hodowla, informacje. Pobrane z: <https://www.facebook.com/groups/WystawyZKwP> (5.05.2020).
- Związek Kynologiczny w Polsce. Pobrane z: <https://zkwp.pl/> (15.02.2020).

Artykuł w wersji poprawionej wpłynął do redakcji 4 maja 2020 r.

Olga Forlicz

A second-year student of Information Architecture
Academic Circle of Infologists
Institute of Culture Studies
University of Silesia in Katowice

Uniwersytet Śląski w Katowicach
e-mail: okforlicz@gmail.com

 <https://orcid.org/0000-0003-0515-2444>

Sources of information for kynologists

Abstract: As we might think that we know everything of dogs, for dog domestication took place tens of thousands years ago and dogs have accompanied the humans since then, both at work and at home – kynology has developed greatly over the years. The article aims to answer the questions of the thematic scope that is of interest to kynologists, where they retrieve information from and what omissions have been

disclosed in the selected sources. Along with theoretical considerations the article presents the results of the questionnaire on the sources of kynological information. As predicted, the most popular medium was the Internet. The respondents have also provided a list of reservations concerning the contents of the selected literature and are willing to further extend knowledge on dogs.

Keywords: Dog. Fédération Cynologique Internationale. Kynology. Source of information. Związek Kynologiczny w Polsce